



Nordsjællands
Landboforening

Industrivænget 22
3400 Hillerød

Telefon 48 22 52 00
Telefax 48 22 52 01

E-mail: nola@nola.dk
www.nola.dk

Egedal Kommune
Center for Plan, Kultur og Erhverv
Dronning Dagmars Vej 200
3650 Ølstykke
cpk@egekom.dk

Hillerød, 7. august 2017

Bemærkninger til kommuneplanforslag 2017 i Egedal kommune

Nordsjællands Landboforening fremsender hermed som erhvervs- og interesseorganisation for landboere og landbrugere i Hovedstadsregionen bemærkninger til Egedal kommunes kommuneplanforslag 2017.

Generelle bemærkninger

Landbruget i Egedal kommune er (ligesom i landets øvrige kommuner) under konstant udvikling/forandring i takt med den generelle strukturudvikling og kan i dag byde på mange forskellige typer bedrifter og landbrugsrelaterede aktiviteter.

Landbruget er med sine mange forskellige aktiviteter og funktioner aktivt bidragende til at Egedal kommune er en attraktiv kommune at bosætte sig i. På mange fronter kan landbruget bidrage med løsninger inden for f.eks. miljøvenlig energiforsyning, klimaløsninger, flere arbejds- og elevpladser, naturpleje, lokal fødevarerproduktion og -afsætning, udvikling af tilbud relateret til turisme, daglige rekreative tilbud m. fl.

Nordsjællands Landboforening efterlyser derfor i det fremlagte kommuneplanforslag en tydelig vision for hvordan landbruget og landbrugsrelateret erhverv/aktiviteter, gennem planlægning og administration kan sikres rammer for en tidssvarende udvikling med gode fremtidsperspektiver, uanset om virksomheden drives på fuldtid, deltid, traditionelt eller med en ny diversificeret produktionsgren.

Bemærkninger til specifikke afsnit i kommuneplansforslag 2017 (KP17)

Erhverv og Viden

”Byrådet ønsker at skabe de bedst mulige rammer for at etablere og drive virksomhed i Egedal. I dialog med erhvervslivet er det en målsætning at udnytte det store vækst- og udviklingspotentiale for de lokale virksomheder. Det skal understøttes med en effektiv erhvervsservice og attraktive rammebetingelser” (s. 90).

Landbrug (side 91)

Ifølge den præsenterede beskrivelse bidrager landbruget med 6 % af arbejdspladserne i kommunen. I betragtning af, at landbruget også kan have aktiviteter tilknyttet f.eks. turisme (Naturpark Mølleåen m.fl.), bioenergi (produktion og håndtering) og heste (avl såvel som rideskole og pensioner), ser vi et stort potentiale for at øge antallet af arbejds- og elevpladser tilknyttet landbruget. Erhvervet går gerne i dialog derom. Der ligger også et potentiale for flere arbejdspladser i forhold til produktion af fødevarer, som afsættes og anvendes lokalt. Vi savner en stillingtagen til anvendelse af lokale fødevarer i offentlige institutioner og i rådhusets kantine. Her kan – og bør – kommunen understøtte den lokale produktion.

Kommunen ønsker at fremme iværksætteriet – også på dette område kan landbruget med sin diversitet være en vigtig aktør og arnested for erhvervsudvikling. Udviklingen går i retning af diversificeret produktion (eksempelvis insekter som alternative proteinkilde, dyrkning af medicinplanter), nye forarbejdningsmetoder m.fl.

Det kan afstedkomme et anderledes behov for udnyttelse af eksisterende bygninger eller anvendelse af overflødiggjorte bygninger og lign. – bl.a. kan flere af de mindre ejendomme danne rammen om dette. Mulighederne er mange, og rammerne og administrationsgrundlaget må ikke spænde ben for udviklingen, når den i øvrigt sker under hensyntagen til gældende lovgivning.

Landskab og Fritid

Landskab

Kortet på side 112 forklarer ikke sig selv, det vil have godt af en signaturforklaring, eller også en anden opbygning, så kun de 12 udsigtspunkter blev vist.

Retningslinjer for landskab, retningslinjekort, side 126 f.

Vi foreslår at harmonisere begreberne. I teksten anvendes ”værdifulde landskaber”, mens kortsignaturen er på ”bevaringsværdige landskaber”.

[Friluftsanlæg ➤ Sammenblanding af golfbaner og rideanlæg , side 141](#)

Vi undrer os over denne sammenblanding; rideskolernes arealkrav er da væsentlig mindre end golfbanernes. Vi mener ikke, at ridecentre bør betegnes som et "pladskrævende anlæg". Vi bakker op om, at der ved ridecentre skal vurderes, hvordan disse vil påvirke beskyttelsesinteresser i det åbne land. Vi mener dog, at en udelukkelse af disse inden for fredede områder, grønne kiler samt transportkorridorer indebærer en unødvendig diskrimination. Vi er desuden i tvivl, om lovgrundlaget for en sådan bestemmelse er til stede.

[Flere overnatningsmuligheder, bedre friluftsliv](#)

Egedal kommune ønsker på den ene side ikke, at der etableres yderligere campingpladser i kommunen eller at de eksisterende kan udvides (retningslinje 4.6.5, s. 141). På den anden side ønsker kommunen at styrke turismen, hvorfor så ikke opmuntre til flere overnatningspladser i kommunen, primitive såvel som mere veludstyrede overnatningssteder? Høhoteller til bl.a. hesteturister er en af mulighederne.

[Kulturperler, kulturhistoriske begreber](#)

I KP-forslaget anvendes begreberne hovedgård, herregård og gods flere steder og, sådan virker det for os, som synonymmer. Vi synes, det vil klæde dokumentet, hvis anvendelsen af begreberne blev kvalificeret.

[Skov](#)

På side 158 står der en faktisk forkert oplysning om, at "*De øvrige arealer i det åbne land er neutralområder, hvor det er muligt at plante skov, men hvor der ydes ikke særlige tilskud fra staten.*"

Rigtigt er, at der under landdistriktsprogrammet ydes støtte til skovrejsning også i neutralområderne, og at de tilplantede arealer udover skovrejsningsstøtten også kan opnå støtte under Grundbetalingsordningen i en årrække, jævnfør EU-forordningens artikel 32.

[Landbrug, side 161-165](#)

Overordnet foreslår vi at placere dette afsnit direkte efter afsnittet om landskab, dvs. før afsnittet om landskabsperler. På denne måde vil det være nemmere at værdige og formidle den grundlæggende betydning, som landbruget har for bevaring og udvikling af ressourcerne i det åbne land:

fødevarerproduktion, genanvendelse af næringsstoffer, fremme af biodiversiteten, beskyttelse af drikkevand er eksempler på samfundsværdier, som skal realiseres her. Forvaltning af kulturhistoriske værdier i det åbne land og bidrag til aktuelle friluftslivsinteresser (se vore bemærkninger under *Erhverv og Viden*) er yderligere funktioner, som er en naturlig del af landbruget i vore dage.

Den indledende sætning "*Landbrugsdriften i Egedal er karakteriseret af mange deltids- og fritidsbrug, enkelte større brug og en række gartnerier.*" (s. 161 øverst) foreslås ændret til:

"Landbruget i Egedal er karakteriseret af en mangfoldighed af fuldtids- og deltidsproducenter, herunder også virksomheder med frugt og grønt, gartnerier, rideskoler og mange flere."

Vores begrundelse er, at det er misvisende at anvende begreber som "fritidsbrug", "hobbybedrifter" eller lign. Landbrugsaktiviteter kan sagtens udføres på professionelt niveau og med en professionel tilgang, selvom landbrugerne har ikke-landbrugsmæssig hovedbeskæftigelse.

Som beskrevet ovenfor (bemærkninger til *Erhverv og Viden*), er landbruget under konstant forandring med et enormt potentiale for en diversificeret udvikling. Samtidig er landbruget underlagt overordnede rammebetingelser, som til stadighed kræver tilpasning af produktionsapparat, bygninger mm. Landbruget er nu og kan fortsat være et stort aktiv i Egedal kommune, bl.a. med bidrag af flere arbejdspladser.

Nordsjællands Landboforening mener derfor, at Byrådets opstillede mål på side 161 om en fortsat dynamisk og tilpasningsdygtig udvikling af landbruget ikke blot forudsætter, at de sammenhængende landbrugsområder bevares, men også kræver at landbruget tænkes ind i de øvrige temaer og at administration og tankegang tilgås med en visionær tankegang. En dialog herom står Nordsjællands Landboforening gerne til rådighed for.

Lokale rammer, herunder afsætningsmuligheder for fødevarer, bedrifternes udviklingsmuligheder, men også drænforhold på den gode jord og flere andre lokale faktorer, kan være ret afgørende for landbrugets fremtid i Egedal.

[Udpegnings af særligt værdifulde landbrugsområder, retningslinjekort 4.9, side 165](#)

Generelt bakker vi op omkring de planlægningsmæssige tanker bag retningslinjerne. Vi må indrømme, at vi ikke systematisk har gennemgået kortet, men er dog forundret over, at et område, hvor der produceres økologiske højkvalitetsgrøntsager på en bæredygtig måde, ikke er med blandt de udpegede særligt værdifulde områder. Jørlunde Sø består af mineralske sedimenter, som giver topforudsætninger til gulerodsproduktion; arealet er sikkert blandt de økonomisk mest værdifulde landbrugsarealer i kommunen. Samtidig sikrer den mineralske jordbund, at der ikke sker udvaskning af næringsstoffer fra dyrkningsfladen.

Natur og Oplevelse

[Natur, grønt Danmarkskort](#)

Vi foreslår at revurdere og revidere afsnittet ud fra det faktum, at det grønne Danmarkskort i skrivende stund ikke er officielt. Bekendtgørelsen – og dermed lovgrundlaget – mangler fortsat.

[Retningslinjer for natur, slåfejl, side 174](#)

Der er en muligvis meningsforstyrrende slåfejl i teksten under 1. dash (s. 174, se markeringen):

*”**Naturområder** er større sammenhængende naturområder, som omfatter skove, søer, enge, moser, og overdrev. **Der** rummer et rigt udbud af føde- og levesteder, som giver mulighed for stabile og sammensatte plante- og dyresamfund.”*

[Retningslinjer for natur og retningslinjekort 5.1, side 174 f.](#)

Begrebsvalget omkring naturarealer skal harmoniseres; i tekst anvendes der både ”naturbeskyttelsesområder” og ”potentielle naturbeskyttelsesområder” (indledningsvis) samt ”naturområder” (og ”potentielle naturområder”). I kortet 5.1 anvendes ”kerneområde” og ”potentielt kerneområde”.

Retningslinje 5.1.3 er alt for restriktivt formuleret og efter vores mening uden hjemmel: selv naturarealer, der er beskyttet jfr. § 3 Naturbeskyttelsesloven, kan udvikle sig ud af en beskyttelse. Formuleringen skal bringes i overensstemmelse med dansk lovgivning.

Retningslinje 5.1.5 er ikke specificeret i forhold til landbrugsmæssige bygninger og anlæg; hvis bygninger ikke må placeres i spredningskorridorer, er det en skærpelse uden hjemmel.

Retningslinje 5.1.6 – formuleringen ”Indenfor Natura 2000-områder må der ikke ske forringelse af naturtyper og levesteder” er efter vores vurdering uhjemlet. Teksten bør udtrykke, at det offentlige igennem forvaltning bidrager til en god bevaringstilstand af habitatnatur og de arter, der er del af udpegningsgrundlaget.

Retningslinjekortet 5.1 – hvorfor er et af Danmarks allermost intensivt anvendt landbrugsområde, nemlig Jørlunde Sø, udpeget som kerneområde for natur? Er det sket med lodsejerens samtykke?

Dette eksempel belyser også nødvendigheden for det ufravigelige krav om, at udpegningerne og deres retningslinjer må være i overensstemmelse med de danske love.

Energi, miljø og medansvar

På side 202 vil det være ganske passende at tilføje et afsnit om det gavnlige i korte veje mellem producenter og forbrugerne af fødevarer, og hvordan kommunen, bl.a. med de (stor)køkkener, den (be)styrer, bidrager til lokal identitet i den producerede mad – en identitet, der kan formidles som synligt tegn på, at kommunen tager sit medansvar for miljø- og CO₂-rigtig indkøb alvorligt.

Samme sted vil et afsnit om, at kommunen igangsætter et lokalt samarbejde til produktion og anvendelse af miljøvenlige energiforbrødere (til el og fjernvarme) give et virkelig tydeligt signal om, at Egedal gør alvor af bæredygtighedstanken og undgår at anvende træpiller, der er fremstillet under betingelser, der ikke kan kontrolleres og som i bedste fald ”kun” indebærer et højere CO₂-udslip pga. transport, end det vil være tilfældet ved lokalt producerede energiforbrødere.

Et andet eksempel på CO₂-rigtig anvendelse af lokale ressourcer til el- og varmeproduktion er overskydende halm fra kornmarker.

Energiplanlægning, side 203:

”Etablering af vedvarende energi skal ske ved udbygning af anlæg for solenergi, biogas og andre former for vedvarende energi både hos forsyningsselskaber og på kommunale ejendomme og anlæg.”

Hvorfor ikke også samarbejde med de private, der vil fremme CO₂-venlige energiformer?! Nordens største solcelleanlæg ved Kalundborg er planlagt, finansieret og drevet af private aktører.

Vi mener desuden, at større vindmøller kan give værdifulde bidrag til at opnå en målsætning om en ”fossilfri Egedal i 2050”. Derfor bør de afsnit, der udelukker vindmøller over 25 m samlet højde, genovervejes.

En modig foregangskommune som Egedal vil overføre disse tanker til supplerende ”retningslinjer for miljørigtigt indkøb, el-produktion og fjernvarme” (s. 203)!

Vand og Klima

Regnvand og spildevand, side 219-221

Mens der på regnvandssiden gøres noget ud af en beskrivelse af fremadrettede aktiviteter, mangler der fuldstændig en beskrivelse af de ambitioner, Egedal kommune måtte have på spildevandssiden. På regnvandssiden er der hele seks retningslinjer, på spildevandssiden ikke en eneste.

Hvor er målsætningen om at stoppe alt overløb af urensset spildevand fra alle renseanlæg, der kan påvirke vandmiljø og natur i Egedal kommune? Hvor er henvisningen til et samarbejde på tværs af kommunerne for at opfylde denne målsætning? Hvor er planen om at gennemse spildevandssektoren med henblik på at lukke ældre renseanlæg med fare for overløb, anlæg, der ikke renser spildevandet optimalt, og for at sikre, at alle ejendomme håndterer deres spildevand miljørigtigt?

Vandløb, søer og lavbundsområder, side 222-225

Afsnittet indeholder en henvisning til spildevand som væsentlig kilde til dårligt vandmiljø, men på virkemiddelsiden kommer det ikke til udtryk, hverken i retningslinjerne eller i konkrete foranstaltninger. At sørge for en ordentlig behandling af spildevandet må være en væsentlig del af Egedal kommunes medansvar for et bedre vandmiljø, som også bør komme til udtryk i kommuneplanen.

Forebyggelse af oversvømmelse og klimatilpasning, side 226-229


I dette afsnit savner vi **en samlet plan for Værebros Ådal**. De nævnte oversvømmelser i Værebros Ådal inklusive de skader, der er forvoldt af urensset spildevand, både under de nævnte hændelser, men som derudover også forekommer jævnligt, er ikke alene opstået i Egedal kommune og kan ej heller løses i Egedal kommune og af denne alene.

En samlet plan for Værebros Ådal udarbejdes og gennemføres i fællesskab af alle oplandskommuner. Planen vil se nærmere på f.eks.

- Mønstre i regnvandshændelser, nu og i fremtiden
- Bebyggelsesstruktur, håndtering og afledning af regnvand
- Forhindring af overløb med urensset spildevand fra renseanlæg
- Dimensionering af Værebros Å som recipient
- Identifikation og etablering af områder, der målrettet kan oversvømmes

Afsluttende vil vi gerne tilkendegive, at vi altid er til rådighed for en uddybende dialog med kommunen. Vi er sikre på, at helhedsløsninger på klima-, natur-, arealanvendelses-, miljø- og fødevarerområdet kan findes i samarbejdet med aktive landbrugere og en multifunktionel landbrugsproduktion i Egedal.

Med venlig hilsen



Lars Jonsson, Formand for Nordsjællands Landboforening



Søren Hansen, Næstformand for Nordsjællands Landboforening